

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗБІРНИК ПРАЦЬ

*VII Міжнародної науково-практичної
конференції*

**«ІННОВАЦІЙНІ
ЕНЕРГОТЕХНОЛОГІЇ»**

9-13 вересня 2019 р.

ОДЕСА
2019

Публікуються доповіді, представлені на XVIII Міжнародній науковій конференції «Удосконалення процесів і обладнання харчових та хімічних виробництв» (9 – 13 вересня 2019 р.) і присвячені актуальним проблемам підвищення енергоефективності в сфері АПК, харчових та хімічних виробництвах, розробки та впровадження ресурсо-та енергоефективних технологій та обладнання, альтернативних джерел енергії.

Редакційна колегія:

Доктор техн. наук, професор
Кандидат техн. наук

О.Г. Бурдо
Ю.О. Левтринська
Я.О. Масельська

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ОРГКОМІТЕТ

Єгоров <i>Богдан Вікторович</i>	– голова, Одеська національна академія харчових технологій, ректор, д.т.н., професор
Бурдо <i>Олег Григорович</i>	– вчений секретар, Одеська національна академія харчових технологій, д.т.н., професор
Атаманюк <i>Володимир Михайлович</i>	– Національний університет «Львівська політехніка», д.т.н., професор
Васильєв <i>Леонард Леонідович</i>	– Інститут тепло- і масообміну ім. А.В. Ликова, Республіка Білорусь, д.т.н., професор
Гавва <i>Олександр Миколайович</i>	– Національний університет харчових технологій, д.т.н., професор
Гумницький <i>Ярослав Михайлович</i>	– Національний університет „Львівська політехніка”, д.т.н., професор
Долинський <i>Анатолій Андрійович</i>	– Інститут технічної теплофізики, почесний директор, д.т.н., академік НАН України
Зав’ялов <i>Владимир Леонідович</i>	– Національний університет харчових технологій, д.т.н., професор
Сукманов <i>Валерій Олександрович</i>	– Полтавський університет економіки і торгівлі, д.т.н., професор
Колтун <i>Павло Семенович</i>	– Technident Pty. Ltd., Australia, Dr
Корнієнко <i>Ярослав Микитович</i>	– Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут”, д.т.н., професор
Малежик <i>Іван Федорович</i>	– Національний університет харчових технологій, д.т.н., професор
Михайлов <i>Валерій Михайлович</i>	– Харківський державний університет харчування та торгівлі, д.т.н., професор
Паламарчук <i>Ігор Павлович</i>	– Національний університет біоресурсів та природокористування України, д.т.н., професор
Снежкін <i>Юрій Федорович</i>	– Інститут технічної теплофізики, директор, д.т.н., академік. НАН України
Сорока <i>Петро Гнатович</i>	– Український державний хіміко-технологічний університет, д.т.н., почесний професор
Сухий <i>Константин Михайлович</i>	– ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет", д.хім.н., професор
Тасімов <i>Юрій Миколайович</i>	– Віце-президент союзу наукових та інженерних організацій України
Товажнянський <i>Леонід Леонідович</i>	– Національний технічний університет „Харківський політехнічний інститут”, д.т.н., професор, член-кореспондент НАН України
Ткаченко <i>Станіслав Йосифович</i>	– Вінницький національний технічний університет, д.т.н., професор
Черевко <i>Олександр Іванович</i>	– Харківський державний університет харчування та торгівлі, ректор, д.т.н., професор
Шит <i>Михайл Львович</i>	– Інститут енергетики Академії Наук Молдови, к.т.н., в.н.с

СЕКЦІЯ 4.
МОДЕЛЮВАННЯ ЕНЕРГОТЕХОЛОГІЙ

- Jacobs G., Klosse P. Sustainable restaurants: A research agenda // *Research in Hospitality Management* - 2016 - №6(1) P. 33–36.
- Yin P., Tsai H., Wu J. A hotel life cycle model based on bootstrap DEA efficiency // *International Journal of Contemporary Hospitality Management* – 2015 - №5(27) P. 918-937
- Кобушко І.М. Екологізація етапів життєвого циклу продукції в системі екологізації промислового виробництва // *Вісник Сумського державного університету*. - 2006.-№1(85).- С.127-135.
- Baldwin C., Wilberforce N., Kapur A. Restaurant and food service life cycle assessment and development of a sustainability standard // *The International Journal of Life Cycle Assessment* – 2011 – №16 P.40-49.
- Filimonau V., Dickinson J., Robbins D., Huijberegts M.A.J. Reviewing the carbon footprint analysis of hotels: Life Cycle Energy Analysis (LCEA) as a holistic method for carbon impact appraisal of tourist accommodation // *Journal of Cleaner Production* – 2011 P.1-14
- Сагдєєва О.А., Крусір Г.В., Цикало А.Л. Дослідження процесів компостування харчової складової твердих побутових відходів. *Техногенно-екологічна безпека*. 2018. № 4(2). С. 13–23. DOI: 10.5281/zenodo.1244572

УДК 662.995 : 662.997

КРИТЕРІЇ ВИБОРУ АДСОРБЕНТІВ ДЛЯ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ ТЕПЛОЇ ЕНЕРГІЇ В СИСТЕМАХ ВЕНТИЛЯЦІЇ

Беляновська О.А.¹, канд. техн. наук, доцент, Литовченко Р.Д.¹, аспірант, Сухий К.М.¹, д-р техн. наук, професор, Прокопенко О.М.², канд. техн. наук, Еремін О.О.², д-р техн. наук, професор, Суха І.В.¹, канд. техн. наук, доцент

¹ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», м. Дніпро

CHOICE CRITERIA OF ADSORBENTS FOR HEAT ENERGY CONVERTERS IN VENTILATION SYSTEMS

Belyanovskaya E.A.¹, PhD, docent, Lytovchenko R.D.¹, postgraduate student, Sukhyy K.M.¹, SciD, Prof., Prokopenko O.M.² PhD, docent Yeromin O.O.², SciD, Prof., Sukha I.V.¹, PhD, docent

¹State Higher Education Institution «Ukrainian State University of Chemical Engineering», Dnipro, Ukraine

Анотація. Розглянуто критерії підбору адсорбентів для адсорбційних перетворювачів теплової енергії в системах вентиляції. Виявлено основні характеристики адсорбентів, які впливають на конструктивні параметри адсорбційного модуля. Розроблено методику визначення маси адсорбента та об'єму адсорбційного модуля в системах вентиляції. Підтверджено, що основним фактором, який впливає на об'єм адсорбенту є його максимальна адсорбція. Показані переваги композитів «сіль в поринній матриці силікагелю» в порівнянні з традиційними силікагелями. На прикладі адсорбційного регенератора на основі низько-потенційної теплоти та вологи показана більша ефективність композитів «силікагель – натрій сульфат» в порівнянні композитом «силікагель – натрій ацетат». На основі експериментальних даних з експлуатації адсорбційного регенератора теплоти та вологи на основі композиту 'силікагель – CH₃COONa' підтверджена адекватність запропонованого алгоритму визначення температурного коефіцієнту корисної дії, який включає розрахунок об'єму повітря, який пройшов через шар теплоакумулюючого матеріалу, концентрації води в повітрі на виході з регенератора, адсорбції, теплоти адсорбції, кінцевої температури холодного повітря, температури повітря після змішування холодного повітря з вулиці та теплого повітря в приміщенні при подачі, розрахунок концентрації води в повітрі на виході з теплового акумулятора, об'єму повітря, який пройшов через шар теплоакумулюючого матеріалу, адсорбції та теплоти адсорбції, кінцевої температури теплого повітря, температури повітря після змішування холодного повітря з вулиці та теплого повітря з приміщення при викиді, визначення температурного коефіцієнта корисної дії, сумарної адсорбції та часу досягнення максимальної адсорбції. Порівняна ефективність процесів експлуатації адсорбційних регенераторів на основі композитів «силікагель – натрій сульфат» та «силікагель – натрій ацетат» в умовах типової системи вентиляції житлових приміщень. Встановлені параметри, які відповідають максимальним значенням температурних коефіцієнтів корисної дії: швидкості вологого повітря близько 0,22 – 0,32 м/с та час перемикання потоків до 5 хв.. Підтверджено вплив метеорологічних умов на ефективність адсорбційного регенератора. Показана більш висока ефективність адсорбційних регенераторів на основі композитів «силікагель – натрій сульфат», яка пояснена більш високими значеннями максимальної адсорбції, що сприяє підвищенню теплоти адсорбції. Результати проведеного дослідження можуть бути використані при підборі адсорбентів для енергоефективних перетворювачів теплової енергії в вентиляційних системах для житлових та складських приміщень.

Abstract. The criteria of adsorbent selection for adsorption transformers of thermal energy in ventilation systems are considered. The main characteristics of adsorbents that affected the structural parameters of the adsorption module are revealed. The method of determining the mass of the adsorbent and the volume of the adsorption unit in ventilation systems has been developed. The main factor affecting the volume of adsorbent is confirmed to be maximal adsorption.

The advantages of "salt in the porous silica gel matrix" composites are compared with traditional silica gels. On the example of an adsorption regenerator of low-potential heat and moisture, the greater effectiveness of the composites "silica gel-sodium sulphate" is shown in comparison with the composite 'silica gel - sodium acetate'. According to the experimental data on the operation of the adsorption regenerator of heat and moisture on the basis of the composite 'silica gel – CH₃COONa', the adequacy of the proposed algorithm for determining the temperature coefficient of useful efficiency has been confirmed. Suggested algorithm includes the calculation of the air volume passed through the layer of heat-storage material, water concentration in the air at the exit from the heat accumulator, adsorption, heat of adsorption, the final cold air temperature, air temperature after mixing cold air from the street and the warm air in the room at the inlet, the calculation of the concentration of water in the flow at the exit from the heat regenerator, the adsorption and heat of adsorption, the final temperature of the warm air, the air temperature after mixing the cold air from the street and the warm air from the room during the discharge, determination of the temperature efficiency coefficient, total adsorption and time to achieve maximum adsorption. The efficiency of the processes of operating adsorption regenerators based on composites 'silica gel - sodium sulphate' and 'silica gel-sodium acetate' in the conditions of the typical ventilation system of housing estates was compared. The parameters that correspond to the maximum value of the temperature efficiency coefficients: the humid air velocity is about 0.22 - 0.32 m/s and the time of switching of the flows up to 5 minutes. The influence of meteorological conditions on the efficiency of the adsorption regenerator has been confirmed. The higher efficiency of adsorption regenerators based on 'silica gel - sodium sulphate' composites is explained, which is explained by higher values of maximum adsorption, which helps to increase the heat of adsorption. The results of the research can be used for the selection of adsorbents for energy-efficient heat energy converters in ventilation systems for residential and warehouse premises.

Ключеві слова: адсорбційний перетворювач теплової енергії, регенератор тепла та вологи, температурний коефіцієнт корисної дії, композитний адсорбент.

Key words: adsorptive heat energy converter, heat-moisture regenerator, temperature efficiency coefficient, composite adsorbent.

Rising of global energy markets in 2017 accompanied by an increase of 2.2% in energy demand, resulting in a corresponding rise of 1.6 % in carbon emissions [1]. A crucial expenditure item in the operation for ventilation and heat supply systems in Ukraine is heating load of the inflow air. Regenerative units for ventilation systems such as rotary heat exchanger, static heat exchanger and enthalpy wheels [2] reveal not only fresh air pollution resulted from constant change of air direction, but the lack of separate air control. Traditional domestic ventilation and air conditioning systems based on steam compression machines occur to demand on significant electric load.

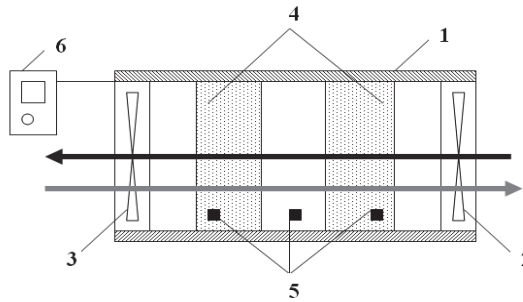
Adsorptive heat energy conversion is shown by numerous studies to be promising technology for the regeneration of heat and moisture and heat energy storage for heat supply and ventilation system [3 – 5]. However, design and performance of such systems based on adsorptive units are strongly determined by properties of adsorbents used. Adsorptive properties of composite 'salt in porous matrix' are known to depend on chemical nature of salt and matrix, porous structure of matrix and size of dispersed salt particles which resulted in kinetic of adsorption [5, 6]. Obviously, values of adsorption heat and volumes of adsorptive units are strongly affected by adsorptive capacities of applied materials [7]. Potentials of probable heat sources are strictly limited by regeneration temperatures of adsorbents [3]. So, detailed study of correlation of adsorbent characteristic and operating parameters of adsorptive heat conversion device is essential.

The purpose of the presented work is to establish the criteria of choice of adsorbent for heat conversion units in the ventilation systems. To accomplish this aim, the following tasks are set:

- to reveal basic characteristics of adsorbents affecting the constructional characteristic of adsorptive conversion unit;
- to determine correlation between design parameters, adsorbent properties and operating parameters of adsorptive conversion unit;
- to formulate the basic requirements to adsorbents for ventilation systems based on adsorptive heat conversion.

Experimental

The present work is focused on correlation of adsorbent properties and the constructional and operational characteristics of the adsorptive heat-moisture regenerator. Its design is presented in Fig. 1 [4].

Figure 1. Heat regenerator construction

1 – pipe (case); 2 – external ventilator; 3 – inner ventilator; 4 – heat storage checkerworks; 5 – temperature detector; 6 – operating console [4].

Length of laboratory prototype of heat regenerator is 0.6 m. As heat storage material composite adsorbents ‘silica gel – sodium sulphate’ and ‘silica gel sodium acetate’ were used. Sol – gel technique of their synthesis is described in [4]. The device operational regimes are ‘inflow’ and ‘outflow’ which alternate one to another [4].

The outer end of investigated device is considered to be cold, the end placed in ventilated premise being warm. Estimation of structural characteristics of adsorptive regenerator is based on calculation of load for inflow air-heating per a day Q_{inf} by traditional procedure according the Sanitary Regulations 2.04.05-91:

$$Q_{inf} = 0,28 \cdot L_{inf} \cdot \rho_{air} \cdot c \cdot (t_{in} - t_{ext}) \cdot \tau \quad (1)$$

where L_{inf} is inflowing air consumption, m^3 per hour; ρ_{air} – density of inner air, kg/m^3 ; c is specific heat of air, $kJ/(kg \cdot ^\circ C)$; t_{in} is temperature of inner air, $^\circ C$; t_{ext} is temperature of external air, $^\circ C$; τ is operating period, hours per a day.

Then mass of adsorbent M_{ads} , kg is calculated as [7]

$$M_{ads} = \frac{Q_{inf}}{\Delta H_{ads}} \quad (2)$$

where ΔH_{ads} is heat of adsorption, kJ/kg which estimated as [7]

$$\Delta H_{ads} = \Delta h \cdot A_{lim} \cdot \frac{1000}{\mu_{H_2O}} \quad (3)$$

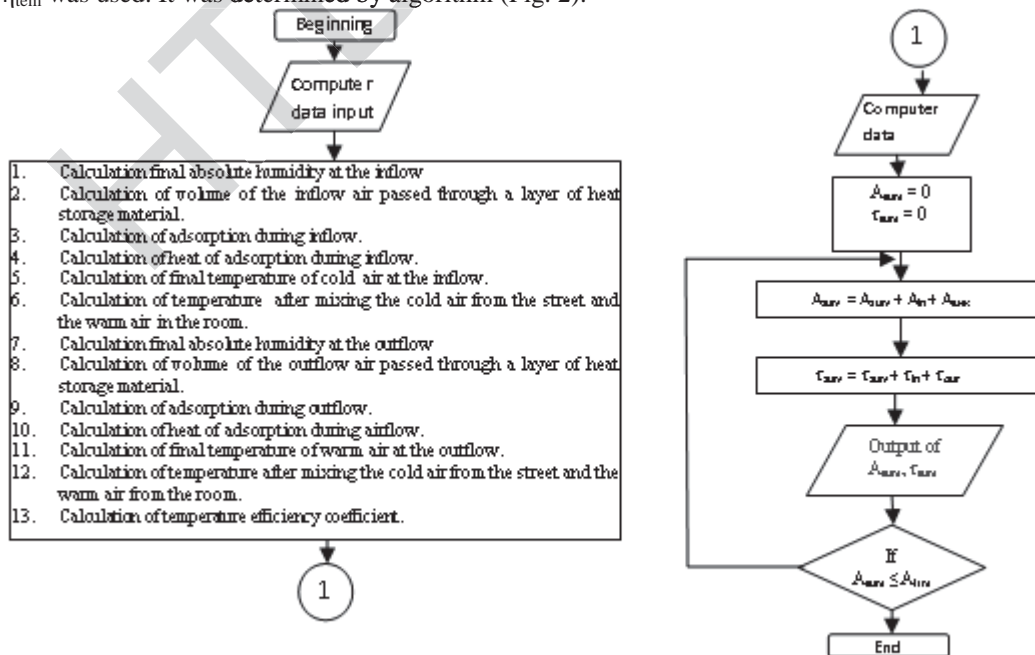
where $\Delta h \cong 60$ is heat adsorption of water vapour, $kJ/ mole$; A_{lim} is maximal adsorption, kg/kg ; μ_{H_2O} is the molar mass of water, $g/mole$.

Volume of an adsorbent is calculated as [7]

$$V_{ads} = \frac{M_{ads}}{\rho_{ads}} \quad (4)$$

where ρ_{ads} is adsorbent density, kg/m^3

As efficiency criterion of adsorptive heat-moisture regenerator temperature efficiency factor or heat regeneration coefficient η_{tem} was used. It was determined by algorithm (Fig. 2).

Figure 2. Control-flow chart for calculation of efficiency factor of adsorptive regenerator [3]

Results and discussion

Results of calculation of mass of adsorbents are given in Table 1.

Table 1

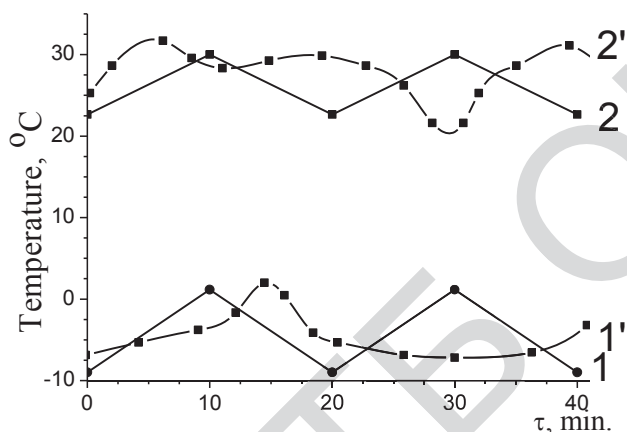
Adsorption heat and adsorbent mass and volume for heat load to inflow air heating of 327.9 MJ per a day

Adsorbent	Maximal adsorption A_{lim} , kg/kg	Heat of adsorption, kJ/kg	Adsorbent mass, kg	Adsorbent volume, m ³	Regeneration temperature, °C	References
Silica gel KCM	0.20	666.67	491.85	0.68	150	[8]
Silica gel Type 3A	0.32	1066.67	307.41	0.42	100	[9]
Silica gel Type RD	0.36	1200.00	273.25	0.35	100	[9]
Silica gel (20 %) – sodium sulphate (80 %)	1.046	3486.67	94.0	0.13	90	[6]
Silica gel (20 %) – sodium acetate (80 %)	0.557	1856.10	176.6	0.25	60	[6]

Calculation results confirm that silica gels of domestic and foreign grades are inferior in adsorption heat to composite adsorbents by a factor of 1.5 – 20. So, to support with the same heat load the more mass of silica gel is necessary as compared with composite adsorbents. The same ratio could be predicted for inputs of heat carriers. Obviously, potential of waste energy source is determined with regeneration temperatures of adsorbents. Regeneration temperatures of composite are substantially

lower by contrast to traditional. The lower value of regeneration temperature is stated for composite ‘silica gel – sodium acetate’. Nevertheless, its maximal adsorption or water capacity is 0.557 kg/kg, when A_{lim} for composite ‘silica gel – sodium sulphate’ exceeds it in nearly 2 times. The same ration is stated for adsorption heats of studied composites. So, mass and volume of composite ‘silica gel – sodium sulphate’ required to fulfill the same heat load is estimated to be half as much as compared with ‘silica gel – sodium acetate’ with the same content of salt.

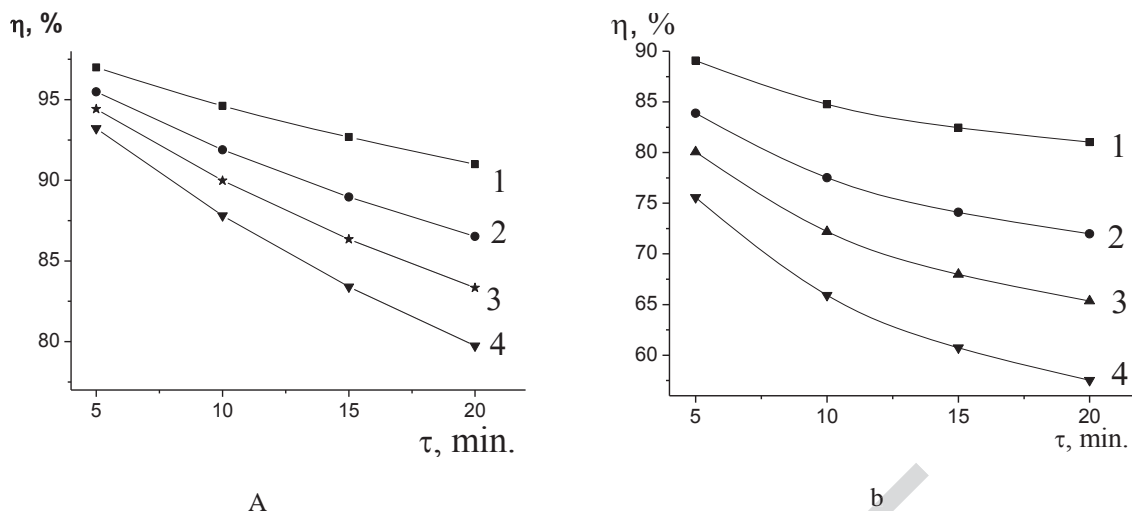
Proposed algorithm was confirmed by experimental data for regenerator based on composite ‘silica gel – sodium acetate’ presented in [10]. The results of the calculations reveal the periodic dependence of the temperatures on the cold and warm ends of the adsorptive regenerator with (Fig. 3, curves 1 and 2), which qualitatively corresponds to the experimental data (Fig. 3, curves 1' and 2').

Figure 3. Comparison of experimental and computed data for adsorptive heat regenerator based on composite ‘silica gel – sodium acetate’. 1,2 – calculation results; 1’, 2’ – experimental data; 1, 1’ – temperatures on cold end of regenerator; 2, 2’ – temperatures on warm end of regenerator

The deviation of the calculated temperatures from the experimental does not exceed 2 – 2.5 °C at the cold and warm ends of the regenerator. The temperature efficiency coefficient of the regenerator according to the experimental data is approximately 85%, and according to the calculated approximately 82%. So, this mathematical model can be used for qualitative evaluation of the performance characteristics of adsorptive regenerators in ventilation systems.

Then operating the adsorptive regenerators based on composites ‘silica gel sodium sulphate’ and ‘silica gel – sodium acetate’ was simulated for ventilation system in the conditions of a typical three-room apartment with electric cookers, a total area of 103 m², a height of 2.5 meters. As an optimal option is to install in the scheme of 3-bedroom apartments four adsorptive regenerators, masses of adsorbents ‘silica gel – Na₂SO₄’ and ‘silica gel – CH₃COONa’ on the regenerator are 24 kg and 45 kg, respectively. According to results of calculation, decreasing time of switching (change of direction) flows results in a significant decrease in the amplitude of the periodical dependencies of temperature vs. switching time, both on the warm and the cold ends of the device. As a consequence, efficiency coefficients for both composites are stated to increase when the speed of the flow of humid air and the time of switching (change of direction) flows are decreased from 0.52 to 0.22 m/s and from 20 to 5 minutes. Efficient factors are stated to rise as external temperature increased (Fig. 4).

Figure 4. Temperature efficiency coefficient-switching time for adsorptive regenerators based on 'silica gel – sodium sulphate (a) and 'silica gel – sodium acetate' (b) at the temperatures of external air, °C: 1 – -3; 2 – -9; 3 – -15; 4 – -25.

When composite 'silica gel – sodium acetate' or 'silica gel – sodium sulphate' used, the maximum values of the temperature efficiency coefficients are observed at the flow rates of the moist air of 0.22 – 0.32 m/s and the time of switching the flows at most of about 5 min. Temperature of external air does not affect the time to reach maximal adsorption.

Nevertheless, when 'silica gel – sodium sulphate' used, in all of studied conditions temperature efficiency coefficients of regenerator occur to exceed 'silica gel – sodium acetate' by more than 5 %. Such differences correlate with maximal values of adsorption of composite used.

So, as criteria to choice adsorbents for heat-moisture regenerator for can be considered the maximal adsorption and regeneration temperature. The crucial factor of them seems to be maximal values of adsorption or water capacity which determines heats of adsorption.

Conclusions

Adsorbent characteristics and performance of adsorptive heat-moisture regenerator was studied. The method of determination of the main design characteristics of the adsorptive unit in the conditions of the ventilation system for the residential premises is developed. The correlation between mass of adsorptive unit and maximal adsorption is shown. Advantages of composites 'salt inside of porous matrix' are established as compared with traditional adsorbents. Composite adsorbents 'silica gel – Na₂SO₄' and 'silica gel – CH₃COONa' are confirmed as perspective materials for heat and moisture regeneration in ventilation systems due to lower value of necessary mass. Maximal adsorption is stated to be crucial factor to choice an adsorbent because of determining mass and volume of adsorptive unit.

Performance parameters of adsorptive regenerators based on composite 'silica gel – Na₂SO₄' and 'silica gel – CH₃COONa' were compared. The highest temperature efficiency factors are stated at flow rates of the moist air of 0.22 – 0.32 m/s and the time of switching the flows at most of about 5 min. The growth of the efficiency coefficient is stated as the temperature of the external air increased from -25 ° to -3 ° C. The efficiency of regenerators based on 'silica gel – Na₂SO₄' and 'silica gel – CH₃COONa' was compared. Higher performance of regenerators based on 'silica gel – Na₂SO₄' is shown to result from higher value of maximal adsorption.

This work was supported by Ministry of Education and Science of Ukraine (grant number 0119U002243).

Bibliography

- Xue, B., Ye, S., Zhang, L., Wei, X., Nakaso, K., Fukai, J. High-temperature steam generation from low-grade waste heat from an adsorptive heat transformer with composite zeolite-13X/CaCl₂. *Energy Conversion and Management*. 2019. Vol. 186. P. 93 – 102. <https://doi.org/10.1016/j.enconman.2019.02.040>
- 2012 ASHRAE HANDBOOK Heating, Ventilating, And Air-Conditioning SYSTEMS AND EQUIPMENT. Atlanta: ASHRAE, 2012. 1081 p.
- Sukhyy, K.M., Belyanovskaya, E.A., Kolomiyets, E.V. Design and performance of adsorptive transformers of heat energy. Riga, Latvia: LAP Lambert Academic Publishing, 2018. 117 p.
- Belyanovskaya, E.A., Lytovchenko, R.D., Sukhyy, K.M., Sukhyy, M.P., Gubinskyi, M.V. Performance characteristics of adsorptive regenerator of low-potential heat and moisture based on composite adsorbents 'silica gel – sodium sulphate' synthesized by sol – gel method. *Наукові праці ОНАХТ*. 2018. Т. 82, вип. 1. – P. 37 – 41. <http://dx.doi.org/10.15673/swonaft.v82i1.1003>
- Аристов, Ю.И., Гордеева, Л.Г., Токарев, М.М. Композитные сорбенты «соль в порах матрицы»: синтез свойства применение. Изд. СО РАН, Новосибирск, 2008. 362 с.

6. Sukhyu, K., Belyanovskaya, E., Kovalenko, V., Kotok, V., Sukhyu, M., Kolomiyets, E., Gubynskiy, M., Yeromin, O., Prokopenko, O. The study of properties of composite adsorptive materials “silica gel – crystalline hydrate” for heat storage devices. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2018. Vol. 91, № 1. P. 52 – 58. <http://doi.org/10.15587/1729-4061.2018.123896>
7. Сухий, К.М., Коломієць, О.В., Прокопенко, О.М., Гаврилко, А.В., Беляновська, О.А. Алгоритм розрахунку об'єму адсорбційного теплового акумулятора для системи децентралізованого опалювання. Комп'ютерне моделювання, аналіз, управління, оптимізація. Збірник наукових праць. 2017. С. 72 – 76
8. ГОСТ 3956-76. Силикагель технический. Технические условия. М.: Издательство стандартов. 13 с.
9. Ng, K.C., Chua, N.T., Chung, C.Y., Loke, C.H., Kasiwagi, T., Akisawa, A., Saha, B.B. Experimental investigation of silica gel water adsorption isotherm characteristics. *Applied Thermal Engineering*. 2001. Vol. 21. P. 1631 – 1642.
10. Kolomiyets, O.V., Sukhyu, K. M., Belyanovskaya, E. A., Tomilo, V. I., Prokopenko, O. M. Operating characteristics of adsorptive regenerator of low-potential heat and moisture based on composite sorbents ‘silica gel – sodium sulphate and silica gel – sodium acetate’ synthesized by sol – gel method. *Наукові праці ОНАХТ*. 2016. Т. 80, вип. 1. С. 108 – 113.

References

1. Xue B., Ye S., Zhang L., Wei X., Nakaso K., Fukai J. (2019). High-temperature steam generation from low-grade waste heat from an adsorptive heat transformer with composite zeolite-13X/CaCl₂. *Energy Conversion and Management*. 186, 93 – 102. <https://doi.org/10.1016/j.enconman.2019.02.040>
2. 2012 ASHRAE HANDBOOK Heating, Ventilating, And Air-Conditioning SYSTEMS AND EQUIPMENT (2012). Atlanta, 1081
3. Sukhyu K.M., Belyanovskaya E.A., Kolomiyets E.V. (2018). Design and performance of adsorptive transformers of heat energy. Riga, Latvia: LAP Lambert Academic Publishing, 117
4. Belyanovskaya E.A., Lytovchenko R.D., Sukhyu K.M., Sukhyu M.P., Gubynskiy M.V. (2018). Performance characteristics of adsorptive regenerator of low-potential heat and moisture based on composite adsorbents ‘silica gel – sodium sulphate’ synthesized by sol – gel method. *Scientific works OHAFT*. 82 (1), 37 – 41
5. Aristov Yu.I., Gordeyeva L.G., Tokarev M.M. (2008). *Kompositnyie sorbenty ‘sol v porakh matritsy’: syntezy, svoystva, primeneniye*. Novosibirsk, Russia, SO RAN, 362 (in Russian)
6. Sukhyu K., Belyanovskaya E., Kovalenko V., Kotok V., Sukhyu M., Kolomiyets E., Gubynskiy M., Yeromin O., Prokopenko O. (2018). The study of properties of composite adsorptive materials “silica gel – crystalline hydrate” for heat storage devices. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 91(1), 52 – 58.
7. Sukhyu K.M., Komiyets O.V., Prokopenko O.M., Gavrilko A.V., Belyanovska O.A. (2017). Algorithm rozrakhunku obyemu adsorbtsiynogo tepolovogo akkumulyatora dlya systemy detcentralizovanogo opalyuvannya. *Kompyuterne modeluvannya, analiz, upravlinnya, optimizatsiya*. Zbirnyk naukovykh prats, 72 – 76 (in Ukrainian)
8. State Standard 3956-76. Silica gel for industrial use. Specifications. M., Publishing Office of State Standards, 13.
9. Ng K.C., Chua N.T., Chung C.Y., Loke C.H., Kasiwagi T., Akisawa A., Saha B.B. (2001). Experimental investigation of silica gel water adsorption isotherm characteristics. *Applied Thermal Engineering*. 21, 1631 – 1642
10. Kolomiyets, O. V., Sukhyu, K. M., Belyanovskaya, E. A., Tomilo, V. I., Prokopenko, O. M. (2016). Operating characteristics of adsorptive regenerator of low-potential heat and moisture based on composite sorbents ‘silica gel – sodium sulphate and silica gel – sodium acetate’ synthesized by sol – gel method. *Scientific works ONAFT*, 80(1), 108 – 113.

BIOTECHNOLOGY	
Nisha Kesari	100
ДОСЛІДЖЕННЯ КІНЕТИКИ ВИПАРОВУВАННЯ І СУШІННЯ ОДИНИЧНИХ КРАПЕЛЬ БАКТЕРІАЛЬНОГО ПРЕПАРАТУ «ФГ-5»	
Переяславцева О.О.	102

ІННОВАЦІЙНІ ЕНЕРГОТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ

ПЕКТИНОВМІСНИЙ ПРОДУКТ У ВИГЛЯДІ ЧИПСІВ	
Шапар Р.О., Гусарова О.В.	108
ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОДУКТІВ З ГІДРОЛІЗОВАНИМ БІЛКОМ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Авдєєва Л.Ю., Декуша Г.В., Жукотський Е.К.	113
ОБГРУНТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ ПРОЦЕСУ СУШІННЯ ЗЕРНА СОНЯШНИКУ У ВІБРОСУШАРЦІ НА ОСНОВІ ІНФРАЧЕРВОНОГО ОПРОМІНЕННЯ	
Бандура В.М., Ярошенко Л.В.	116
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ПОЛЯ ПРИ ГІДРАТАЦІЇ РОСЛИННИХ ОЛІЇ	
Осадчук П. І.	123
РОЗРОБКА ТЕПЛОТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ХАРЧОВИХ ПОРОШКІВ З ФІТОЕСТРОГЕННОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ	
Петрова Ж.О., Слободянюк К.С.	129
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ КАЧЕСТВЕННОГО СОСТАВА ХЛАДОНОВЫХ ЭКСТРАКТОВ ЛАВРОВОГО ЛИСТА	
Потапов В.А., Евлаш В.В., Белый Д.В.	136
РОЗРОБКА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ УТИЛІЗАЦІЇ ВІДХОДІВ ОЛІЙНО-ЖИРОВОЇ ГАЛУЗІ	
Скляр В. Ю., Крусір Г. В., Коваленко І. В., Кузнєцова І. О.	139
ТЕМПЕРАТУРНИЙ РЕЖИМ МОНОГРАНУЛІРОВАНИЯ ПРИ ПРОИЗВОДСТВЕ ИМИТИРОВАННЫХ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ	
Басок Б.И., Давыденко Б.В., Тимошенко А.В.	145
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СТРУКТУРУЮЧОЇ ДОБАВКИ НА КІНЕТИКУ СУШІННЯ ГРИБНОЇ СУСПЕНЗІЇ	
Турчина Т.Я., Жукотський Е.К., Костянець Л.О.	149
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ПРОЕКТУВАННЯ ЕНЕРГООЩАДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЦУКАТІВ З ГАРБУЗА	
Атаманюк В.М., Гузьова І.О.	152
ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВНУТРІШНЬОДИFUЗИЙНОГО МАСОПЕРЕНОСЕННЯ ТА НАСИЧЕННЯ ТЕПЛООВОГО АГЕНТУ ВОЛОГОЮ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ СУШІННЯ РОСЛИННОЇ БІОМАСИ	
Кіндзера Д.П., Госовський Р.Р., Атаманюк В.М.	153
ВЫПЕЧКА РЖАНО-ПШЕНИЧНЫХ ХЛЕБОБУЛОЧНЫХ ИЗДЕЛИЙ В ПАРОКОНВЕКЦИОННОЙ АППАРАТУРЕ	
Кирик И.М., Кирик А.В., Гуринова Т.А.	160
ІННОВАЦІЙНІ ТА ЕФЕКТИВНІ СОНЯЧНІ СУШАРКИ ДЛЯ ЦІЛДОБОВОЇ СУШКИ	
Мусій Р.Й., Заборовський А.Б., Желєзко О.П.	161
ІННОВАЦІЙНІ СОНЯЧНІ СУШАРКИ НА ОСНОВІ СОНЯЧНИХ ТЕПЛОВИХ ПОВІТРЯНИХ КОЛЕКТОРІВ	
Мусій Р.Й., Заборовський А.Б., Желєзко О.П.	162

МОДЕЛЮВАННЯ ЕНЕРГОТЕХНОЛОГІЇ

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОЦЕССУ ОЦЕНКИ ВОДНЫХ РИШЕНЬ У ВАКУУМНОМУ ТА МІКРОВОГО ОБЛАСТІ	
Бурдо О.Г., Гарвилов О.В., Мординський В.П., Сиротюк І.В., Серєда О.О.	167
РОЗРОБКА КЛЮЧОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ РЕСУРСО- ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ	
Соколова В. І., Крусір Г. В., Шпирко Т. В., Кузнєцова І. О., Коваленко І. В.	172
КРИТЕРІЇ ВИБОРУ АДСОРБЕНТІВ ДЛЯ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ В СИСТЕМАХ ВЕНТИЛЯЦІЇ	
Беляновська О.А., Литовченко Р.Д., Сухий К.М., Прокопенко О.М., Еремін О.О., Суха І.В.	179